

THE ROMAN LIMES AS CULTURAL LANDSCAPE

IDENTITÁS ÉS KULTÚRA

TUDOMÁNY DIÁKKÖRI KONFERENCIA 2013

IPARI ÉS MEZŐGAZDASÁGI ÉPÜLETTERVEZÉSI TANSZÉK ÉPÍTŐMŰVÉSZETI SEKCIÓ

Az Ipartanszék idén nyáron részt vett egy többéves nemzetközi programsorozat keretén belül megszervezett négyhetes felmérőtáborban Erdélyben (ERASMUS IP_ A RÓMAI LIMES AZ EURÓPAI KULTÚRTÁJBAN). A berlini, kölni, erfurti, budapesti, pécsi, marosvásárhelyi és kolozsvári egyetemek régész, restaurátor, geofizikus és építész oktatói és hallgatói közösen dolgoztak a római kori Dacia határát biztosító védműrendszer feltárásán, a környezet felmérésén és elemzésén. A fő cél a feltárt örökség dokumentálása, publikálása, továbbá a bemutatás lehetőségeinek kidolgozása. Ez nem csupán a feltárt római maradványokról szól, hanem az adott, mai közeg értelmezéséről, a beillesztés-beilleszkedés problémáiról is. Az építészhallgatóknak ebben kulcsszerepe lehet, ezt célozza a helyszíni munka, továbbá a felmérések és ötletek kidolgozása, dokumentálása.

Az ez évi (2013) TDK az itt felmerült tervezési feladatokra vár ötletes, jövőbemutató terveket. A helyszín és a feladat valóságos, jobbára falusi illetve természeti környezet.

VÁLASZTHATÓ PROGRAMOK:

A_ROMNÉZŐ-KILÁTÓ

A Libánfalva melletti hegyvonulat egy kiszögelésén találhatóak az egykori római őrtorony nyomai. 2011-ben a maros-megyei múzeum régészei részben feltárták a légifotókról beazonosított maradványokat. Ezek alapján tudhatjuk, hogy a hajdani 3 szintes, faszervezetű tornyot földsánccal vették körül. A római időkben számos ilyen megfigyelőpontot építettek Dacia határa mentén, ahol az erődökkel együtt összefüggő, bár teljes struktúrájában még nem ismert, térben is tagolt védműrendszert alkottak.

A tervezési feladat egy olyan kilátópont létrehozása, ami messziről mint jel működik, ugyanakkor lehetővé teszi, a meglévő maradványok magasból történő szemlélését, mindemellett megidézve a látogatók előtt azt a panorámát, amelyet a római őrség megfigyelt, szemmel tartott. Javasolt az új tornyot a régi helyétől távolabb elhelyezni, így a romok, illetve az eredeti „hely” is megfigyelhető, tovább fennmarad a kutatás számára. Ez a módszer egyébként a római korban is tipikus volt, egy előregeedett torony helyett a régi mellett kezdtek egy újat építeni, majd később azt lebontották. A rendelkezésre álló információ nem elég egy toronyrekonstrukcióhoz, de ez nem is cél. Olyan megoldásokat várunk, amelyek jelként működnek, és szellemiségükben jól reprezentálják a római limes kulturális örökségét.

Beadandó munkarészek:

Tervrajzok

max. 4 db 60x60 cm-es tablóra rendezve

helyszínrajz 1:100

alaprajz, metszetek, homlokzatok 1:50

látványok, perspektívák, magyarázó ábrák tetszés szerint

Makett

min. 1 db 1:50

(lehet több is)

Műleírás

Az általános kari előírásokat szem előtt tartva, külön kitérve az előképekre, történelmi vonatkozásokra.

B_RÉGÉSZETI MŰHELYEK KIÁLLÍTÓTÉRREL MEGLÉVŐ ÉPÜLETEK FUNKCIÓVÁLTÁSAVAL

Az idén nyáron „A római limes az európai kultúrtájban” keretén belül Mikházán folytak a régészeti feltárások, felmérési munkák. A település határozott elképzelése az itt talált leletek, épületmaradványok helyben történő bemutatása. Ezért is jelölték meg a falu központjában a kultúrház melletti két épületet, a tanító és a kántor házát felmérés és átalakítás céljára.

Mikháza több látványossággal, vonzerővel is bír a jelenleg feltárás alatt lévő romai létesítményeken kívül. A pálos rend a XVII. század elején alapított itt kolostort. Ferences temploma 1692-ben épült, kriptájában számos erdélyi nemesi család tagja talált végső nyugalomra. Nemrég önerőből megépült a Csúrszínház új épülete, és idéntől hagyományá vált a kutatáshoz kapcsolódó Római fesztivál is.

A kultúrház, a tanító és a kántor háza a falu központjában az óvodától, iskolától, Csúrszínházától nem messze található. Ez a terület épült be legkésőbb, mivel itt a talaj mocsaras lehetett. Eredetileg az utca kiöblösödésétől út vezetett a Nyáradon működő vízimalmokhoz. Az 1910-es években néhány év különbséggel épült meg a kántor és a tanító háza, majd a 30-as években a kultúrház utcával párhuzamos szárnya. A merőleges, a kántor házára rászoruló színháztermet és az egyéb toldalékokat a XX. század második felében építették.

A tanító háza utcai szobájában a közelmúltig kocsmá működött. Ebbe a helyiségbe jelenleg a ház udvaráról egy rozoga falépcsőn át lehet bejutni, de a homlokzatokból leolvasható, hogy eredetileg az udvari szoba a többi helyiséggel nem kommunikált, a szomszédos kántor házának udvaráról volt megnyitva. A középső szobája jelenleg lomtár, hátsó fala repedésén át kilátni a szomszédba. Pedig ide valamikor egy kőlépcsőn feljutva egy faragott tornácon keresztül lehetett belépni. Az udvari szoba teljesen leomlott. A padlás oldalát ledeszkázták, kívülről, létrán keresztül lehet felmászni.

A kántor háza jobb állapotban van. Faragott fatornáca oldalt hosszában és a hátsó homlokzata előtt épült meg. A kőlépcsőn felérve a tornácon át a középső szobába jutunk, ahol jelenleg hagyományos népi tárgyakkal rendeztek be egy a tájegységre jellemző szobát. Az utcai szobában a falu szülöttjének, Szélyes Sándor székely rímfaragónak és népdalénekesnek az emlékszobája található. A hátsó szobából, amely jelenleg könyvraktár, nyílik egy kamra, de közvetlenül ki lehet jutni a hátsó kertre néző tornácre is. Ez alatt a szoba alatt hajdan pince épült, amit mostanra az állandó vizesedés miatt törmelékkel és sárral részben feltöltöttek.

Tervezési feladat átgondolni és újraértelmezni a meglévő épületek viszonyát, új épületek-épületrészek kialakításával, vagy bontással, szem előtt tartva a falu hagyományos struktúráját és a jelenkor által támasztott igényeket.

Az eredeti funkciók megőrzése mellett, igény van a helyben talált római ásatások leletanyagának restaurálására szolgáló helyiségcsoportokra, valamint bemutatásuk biztosítására kiállítási terek formájában. A program részét alkothatja egy régészeti táboroknak otthont adó épületrész szállással, oktatóhelyiséggel. A tervezők feladata a program méretének mérlegelése, valamint a funkciók kiválasztása.

Beadandó munkarészek:

Tervrajzok

max. 4 db 60x60 cm-es tablóra rendezve

helyszínrajz 1:250

alaprjz, metszetek, homlokzatok 1:100

látványok, perspektívák, magyarázó ábrák tetszés szerint

Makett

min. 1 db 1:100

(lehet több is)

Műleírás

Az általános kari előírásokat szem előtt tartva, külön kitérve az előképekre, történelmi vonatkozásokra.

C_BEMUTATÓ PAVILONOK

Az idén nyáron „A római limes az európai kultúrtájban” keretén belül Mikházán folytak a régészeti feltárások. A falu végén, részben lakóházak által elfedve, található a hajdani római castrum, az út túloldalán a falun kívül pedig a vicus (falu). A XIX.században az épületek falai még álltak. Mára elhordták, beszántották őket. Ugyanakkor a geofizikai felmérések alapján ezek helye elég pontosan leolvasható. Így három területen jelöltek ki idén ásatási szelvényeket: egyet a castrum közepén a principia, vagyis a parancsnoksági épület központi részén, kettőt pedig a vicusban. Ezek közül az egyik egy hajdani fürdő romjain, a másik egy feltételezett úton és egy ház sarka felett helyezkedett el. A 4 hetes tábor végére kettő szelvényt érdemesnek találtak arra, hogy az ásatásokat ezeken a területeken később folytassák. Mivel az épületeknek csak az alapjai, néhol a padlója és induló falszerkezetei maradtak fent, a laikus látogatók számára nehézséget okoz a hajdani épületek elképzelése.

A tervezési feladat ebben az esetben olyan ideiglenes és/vagy állandó pavilon család tervezése, amely lehetővé teszi a látogató számára, hogy maga elé képzelhesse a hajdani épületeket, egy „elvarázsol” zárt tér segítségével. Ugyanakkor biztosítania kell az ásatások ideje alatt a fedett (naptól, esőtől védett) adminisztrációs/rajzi munka elvégzését, valamint a szükséges eszközök helyszínen való biztonságos tárolását, de akár a helyben talált leletek bemutatását is.

Beadandó munkarészek:

Tervrajzok

max. 4 db 60x60 cm-es tablóra rendezve

helyszínrajz 1:50

alaprjz, metszetek, homlokzatok 1:20

látványok, perspektívák, magyarázó ábrák tetszés szerint

Makett

min. 1 db 1:20

(lehet több is)

Műleírás

Az általános kari előírásokat szem előtt tartva, külön kitérve az előképekre, történelmi vonatkozásokra.

HATÁRIDŐK

hallgatók regisztrációja és jelentkezése: **2013. szeptember 24-30.**

www.tdk.bme.hu

Figyelem: a jelentkezés külön művelet!

A jelentkezéskor feltöltendő anyag: pályamunka címe és absztraktja **magyar és angol** nyelven, a választott konzulensek ezen fázishoz (is) segítséget nyújtanak!

Absztrakt tartalma. lásd formai követelmények

regisztráció visszajelzése: **2013. október 7.**

pályamunkák feltöltés: **2013. október 25.**

kiállítás megnyitása: **2013. november 5.**

A kiállítás helye a szekciószerező tanszéken 1 hétig megtekinthető.

konferencia: **2013. november 12.**

A nemzetközi zsűri tagjait részben a program szervezői alkotják, az előadás nyelve angol lesz.

FORMAI ÉS TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

JELNENTKEZÉS ABSZTRAKTJÁNAK FORMAI ÉS TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

- kb. 1700-2300 karakter – 200-250 szó
- témamegjelölés
- ars poetica
- alkotás-elméleti felvezető
- referencia-kép, idézet, alkotás

A jelentkezés után 2013. október 7-ig a pályázó visszajelzést kap, hogy a konferenciára való jelentkezését elfogadták-e.

VÉGLEGES PÁLYAMUNKA FORMAI ÉS TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

Tervek, rajzok:

- max. 4 db 60x60 cm-es tablókra rendezve
- tervek, rajzok léptéke: lásd egyes témák leírása

Műleírás:

- 10-15 oldal illusztrált szöveg
- ars poetica
- alkotás-módszertani értelmezés
- alkotófolyamat „belső” leírása
- „műtárgy” szakszerű leírása
- értékelés-értelmezés-ézés
- személyes viszony

A végleges pályamunkát is fel kell tölteni a honlapra, valamint egy példányban kinyomtatva, a tervlapokat kasírozva, a műleírást összefűzve kell leadni a tanszéki tdk-felelősnél, ezekből készül a kiállítás.